

Lo Somatenó

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XIII

Reus Dissapte 21 de Maig de 1898

Núm. 3.553

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. Ptas. 250
En provincias trimestre. 750
Extranger y Ultramar. 1.000
Anúncis, a preus convencionals.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en las principals llibreries d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografia Mallofré, carrer Junquera, 6.
No s' retornan los originals encara que no s' publicuin.

Farmacia Serra

La que paga més contribució de la provincia

FARMACIA OBERTA TOTA LA NIT

Arrabal Santa Anna, número 80, prop á la plassa de Catalunya

SECCIÓ DOCTRINAL

Lo nostre pervindre

Nosaltres no hem estat pas may partidaris de la guerra; sabem bé prop, com ho sab tothom qui no es bullanguer y té clar lo sentit comú, que 'ls desastres que ella porta no sols los palpa 'l vantsut, sino que també 'ls troba, y molt amarchs, lo vencedor. En l'actual guerra qu' hem emprés, no sabem si 's decantará la victoria en favor nostre ó en pró d' aquells lladres rics y afamats d' or encare, d' enllá del Atlántich; més, siga com se vulga, nosaltres, y sembla extrany, temém tant ó més la victoria que la derrota.

Aquesta, que per si acás no vindrá per falta de valor y patriotisme en nostres marinos y en nostre exércit, que 'n tenen de sobras, nos portará la miseria, la vergonya, lo desmembrament de las colonias, ab tants sacrificis sostingudas y, per fi, 'l despertament de guerras intestinas... pero després d' aixó vindrá una pau, una quietut, deguda al aniquilament de nostres foras perdudas; y la pau de segur s' establiria en nosaltres, com sempre, per una dotzena ó una vintena d' anys.

Mes si obtinguessim ara la victoria, que nosaltres primer que ningú desitjém; si nostres soldats logressin, ab son valor may desmentit y ab son patriotisme que 'ls converteix en héroes en lo més arriscat combat, posar á ratlla á la nació més dominada per 'l egoisme y 'l esperit d' avassallació ¿sabem lo qué succehiria?

Primerament vindrían las naturals expansions buhangueras, després (si no 'ns paguessin ab xavos morans) los munts d' or de la indemnissació de guerra y, finalment, lo repartó d' aquell or entre 'ls polítics d' ofici y fins, potser, ocasionaria barallas entre ells; pero al poble honorat, si que ab sa sanch hauria lograt la victoria ¿què li tocarie?

Res, salvat l' honor nacional.

Se quedaria més pobre que avans, oblidat en sos conreus ó industrias y comersos, sense protecció, sense caudals y sense fills...

¿Quin pervindrel?

No la desitjém, no, la guerra, que massa exemples nos dona la historia. Preguntem als nostres vehins d' enllá del Pirineu, per lo gran Napoleó, y vos respondrán, ab la ira als llavis, que aquell emperador era un lladre de vides. «Es veritat, vos dirán, que la Fransa allavors s' engrandia en possessions que 'n gosavan los llegats del home funest, pero que aquelles possessions eran sangrias á la patria, servían pera fóndrehi á tots los fills de Fransa, que vessavan la sanch pera satisfer los desitjos d' un orgullós.»

Nosaltres no tenim, enfront de la actual guerra, cap Napoleón; so's hi tenim quefes aguerrits y táctichs, soldats sóferts y valerosos, que volen conservar pera Espanya aquellas Antillas que son ben sevas, á forsa de sanch conquistadas y de sacrificis conservadas y que, per dissort ó decidia, fias avuy no han estat altra cosa que 'l engreix dels polítics y cementiri de millers d' infelissos espanyols.

Quosque tandem...?

Los esvalots que han tingut efecte últimament en molts poblacions d'Italia, y especialment á Milán, entre las varias cosas que han revelat als esperits observadors mereix citar-se lo de que la gent pacífica, si no més de bé, los ciutadans amants del ordre, no han fi-

gurat en res ni pera res en contenir la furiosa onada anarquista y revolucionaria que amenassá ofegarho tot, deixant que la tropa fos 'l únich element encarregat de retornar á las poblacions conturbadas pel desordre l'ús de la vida regular.

Avans, quan los ciutadans tenian drets veraders correlativament ab debers efectius, si 'l ordre públich s' alterava, cada hù ocupava son lloch y cumplia lo que á son estament pertocava: En aquell temps, calíficats encara pels estúpits d' obscurantisme, la conducta egoista que la por aconsella y que s' executa sense dilació d' amagar-se tothom á casa y deixar la defensa dels interessos comuns á la forsa pública representada per la tropa, hauria sigut absolutament incompreensible. En totes las nacions de la Europa cristiana 'l deber de defensar los bens y las vidas dels ciutadans era exercida per aquestos directament y aquest noble servey constituía una honra pera tots.

Avuy las cosas han cambiat radicalment. Avuy 'l honrosissim nom de «ciudadá» ja no significa res. Aquell se 'l han convertit en *materia contributiva*. L' Estat modern ha fet de cada propietari un administrador, amant sempre á donar diners mentres ne tinga y á cedir sas fincas al Fisch quan no donan pera pagar los l' antich ciudadá de las Universitats y Municipis enterament lliures.

Aixís se comprén que, falsejada la idea de lo que es lo *bé públich*, se creu generalment que en havent pagat ab puntualitat los impostos s' han acabat las obligacions y debers del ciudadá, no devent intervenir pel la res més en la cosa pública.

De lo demás, diu la gent pacífica, ja se 'n cuydará prou l' Estat, administran bé ó malament la riqueza del pais per medi d' exércits d' empleats y funcionarios, alts y baixos, de tota mena y categoria. Los quals, en cambi, farán tot lo possible—salvo raras y honrosas excepcions—pera desatendre al *contribuyent*, ja que 'l nom de ciudadá res significa per la burocracia oficinesca. Y quant las vidas é hisendas dels *contribuyents* se trobin amenassadas per revolts interiors, es l' Estat qui cuydará també de desfer la tormenta á cops de fusell ó de sabre, deixant per respondre la cuestió que las han motivadas.

Per altra part, que més natural que las cosas passin aixís y no de cap més manera? Desde quan han procurat los gobers atraures la *gent de bé*, los ciutadans pacífichs, ensenyantlos novament aquelles antigas consuetuts de sostenir personalment ab l' esfort de cada hù lo principi d' autoritat, representant natural del bé comú, única garantia ferma y certa de la societat?

Lo que s' ha procurat, y are 's tocan las consecuencias, ha sigut lo falsejar lo gran principi polítich del *self government*. Lo govern del pais pel pais se 'l ha convertit en una de tantas ficcions, com lo dret del sufragi, que sols es sombra de la intervenció del verdaer poble en la gobernació del pais.

Avuy, en que totes las plagas han caygut sobre la societat, es cuant mes se necessitaria la lliure vida dels antichs organisme socials pera deturar los terribles efectes de la invasió del mal. Y si 's vol restablir l'equilibri necessari á la vida, es d' absoluta precisió tornar á implantar lo que 's rebutjá per arcaich é impropri dels avensos del sigle. En l' estat de fonda perturbació en que 'ns trobém, no es ab paraules, sino ab fets, com se deu encaminar la cosa pública, ó sia tornant á aplicar á las presents necessitats lo que la experiencia ha confirmat com á bó. La Providencia, que molta vegadas se val de sos-

propis enemichs pera demostrar son poder y sa acció directa en los destins de la comunitat humana, permet avuy certs fets d' horribles efectes y luctuosas consecuencias pera que 'ls pobles aprenguin y escarmentin. No es entregantse la *gent de bé*, com avuy fa per tot arreu, á exclamacions y queixas, com si tothom s' hagués convertit en febles donas ó criaturas, suplantant aixís le sentimentalisme afeminat á la virilitat y fermesa de la gent d' avans, lo medi per trobar solució als conflictes de tota mena que conturban la existencia pública en nostre temps. Es precís que cada hù ocupi son lloch. May com are ha sigut tant certa aquella sentencia dels llibres sagrats, de que «la vida del home es una batalla»; tothom deu allistarse á aquell exercit que Deu comanda ab sos inexcrutables designes, manifestantse, empro, ben clara sa voluntat.

Cal treballar pera tornar á ésser lo que fórem, es dir, un poble enérgich pera defensar son dret; pacífich y treballador quan, dominant en tot y per tot la rahó y la justicia, la pau estiga assegurada; rebutjant ab valentia 'ls consells de la por y del egoisme quan la salut pública reclami 'l concurs de tothom que 's crega honorat y ab debers que cumplir; en una paraula, coadjuvar á la obra de Deu fent revivre 'l geni de nos, únich medi de ferio inestrucció y virtut y del bé, aclaparadora de sos enemichs de fora y de dins, alts y baixos.

e la Canonja

Jo si que puch dir copiant las paraulas «he anat á Roma y no he vist al Papá» que he estat á la Canonja y no m' he enterat de res ab que avuy poguer despertar la curiositat del lector.

Agregat á la excursió dels professors músichs que componen la banda la «Juventud Reusense» y secció d' aficionats al art dramátich, varem sortir d' aquesta ciutat ab carruatjes, no parant esment en lo trajecte en l' estat de nostre camp per mes que en varias vinyas s' hi notava la presencia de la filoxera, quins cebs ab la gregor dels seus pampols la justificavan.

Motivava la excursió de la primera lo desitj de amenisar un ball en la sala d' espectacles de la societat «La Amistad», ball que s' efectuá á las cinch de la tarde, després de la sortida del rosari que se celebrava en la Iglesia de la vila.

Terminat aquest la banda se situá devant la Casa de la vila executant un ayros pas doble y seguidament se dirigí á la sala de ball.

Aquesta estava deserta: mes se deixaren sentir las notas d' un bonich wals y tot seguit fou invadida per gran número de joves de la vila de Constantí y de Vilaseca y cosa extranya! cap noya de y noventa i dues.

Pera 'l qui no coneixés lo carácter de la població lo ball l' hauria donat per fracassat: no obstant lo serenó del poble, qui sap la costum, alentá als forasters dihent que no faltarian balladoras y efectivament resultá aixís. Sortirem al carrer pera rebre impresions y poguerem veure que en las mes de las casas properas del Gasino, estavan aplegadas en sos portals varias noyas, algunas de ben bonicas, que esperavan impacients una volta s' ebris la marxa, mes ningú volia ser la primera: las de dalt esperavan que fossin las d' abaix en entrar primer á la sala y las d' abaix esperavan lo contrari.

Y com qui esperá dalera, per fi las de dalt y es una escepció de la regla, se decidiren á fer via al ball. D' ahont ne van sortir tantas com las que omplian la sala no ho sé pas, pero ab menos de cinch minuts,

rancat lo glas, la sala era plena, ab satisfacció dels forasters que los de casa prou confiansa tenian que aixís succehiria.

Lo programa l'componian set balls, pero la banda va considerar aquest número insignificant y l'va augmentar fins à deu, ab gran content dels balladors.

Tots los baylables foren executats per los músichs reuseñchs de la manera que ho tenen acreditat en la seva societat, aixís es que'ls canongius, que estàn acostumats á rendir cult á Terpsicore al compás de las notas d'un piano, no sebian com aplaudir la conducta dels músichs de la «Juventut Reusense» per lo seu acort de ferlos hi una visita y precisament que aquesta coincidís ab una época en que s'acabava de donar per terminada la dels balls, ja que lo passat diumenge s' retirá d'aquesta sala l' piano.

A la nit tocá l' turno de fer passar una vetlla distreta y divertida als vehins, ó de la vila, á la secció d'aficionados, la qual posá en escena en lo teatret de la mateixa sala la hermosa producció dramática «La Dolores».

Interpretada aquesta obra ab bastant carinyo per tots los aficionados, las moltas bellas que conté foren apreciadas per aquell públich qui aplaudí las xistosas escenas del sargento Rojas y las situaciones dramáticas de Lazaro y la Dolores y al final del darrer acte foren cridats á escena tots los actors que havian pres part en sa execució y que son los següents: Senyoreta Periu, senyora Amigó, Vila, Barba, Blanchart y E. Cardona.

Seguidament se posá en escena la bonica comedia en un acte «La Casa de Campo» que també fou del agrado del públich, en la que hi reculliren aplausos la senyoreta Periu, Vila, Blanchart y Barba.

A cada un dels entreactes la Banda «Juventut Reusense» executá varis composicions de son repertori y entre ellas la fantasia de «La Traviata» en quin número l' reputat professor de Clarinet Sr. Geroni feu ab gran maestría las variants, tributantli l' públich una merecudá ovació.

L' avansada hora en que acabá la funció no feu possible lo que s'organisés un hall.

Los excursionistas sortiren satisfets de la Canonja y de la festa se'n guardarà grat recort en aquell vehinat.

CRÓNICA

OBSERVACIONES METEOROLÓGICAS del día 20 d' Maig de 1898

FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

Table with meteorological data including barometric pressure, temperature, wind, and clouds.

Seguint antiga costum ans d'ahir foren moltas las familias d'aquesta ciutat que s' decidiren á passar lo dia en lo camp apesar de que la temperatura que regnava no era molt apropiósit.

Los periódichs de Barcelona nos donaren ahir la noticia de la mort de Mister Gladstone.

Inglaterra ha perdut en tan sabi estadista un patri-ci excelent y ls irlandesos un mantenedor ferm de las sevas llibertats y á qui deuen las pocas que disfrutan, (a. c. s.)

L'altre dia baixant del passeig de Mata per lo carrer Camí de Castellvell tingerem ocasió d' entrar al taller de campanas de nostre particular amich don Joseph Pomerol y ab aquest motiu examinar una campana de pés 12 quintás que per encàrrech de la vila de Cornudella acabava de construhir lo senyor Pomerol.

Ab amabilitat exquisita son autor nos convidá á que s' formessin una idea de l' art que ab tanta fortuna s' dedica y al efecte nos explicá ab molts detalls las dificultats ab que s' topa pera que l' só de la campana no resultés escardat sino vibrant y de timbre agradable, nos feu sentir lo d'aquella, lo qual nos deixá del tot satisfets.

Aquesta nova campana de forma elegant té un piñ que medita lo diapassón dona la nota de sol ben plena, lo qual acompanyat d' una vibració encertada fará que se senti á una gran distancia, e, si se ab oïdos se arcabada de sortir del motlle semblava tament que en la superficie s' hi hagués passat l' escarpa y la li-

ma, cosa difícil de conseguir sino després de molts desveltaments y gran experiéncia.

Lo senyor Pomerol en aquesta obra ha demostrat haver aprofitat las lliçons del seu pare (q. ã. o. s.) y fins l' ha aventatjat.

L' escriure aquestas ratllas mes que pera tributar lo merescut aplauso á un amich particular nostre nos hi ha impulsat altre motiu més poderós:

Nos referim á que en la actual época, en que la inteligencia humana dedica una gran part del seu fruyt á establir competencies y en inventar máquinas que á menos horas de treball produheixin més feyna, sembla mentida que aquesta industria s' trobi sola en aquesta ciutat y en la provincia, circunstancia que fa la poguem mirar ab orgull y que sense miras egoistas, sia mereixedora de la nostra propaganda.

Pocas industrias hi ha que se'n pugui parlar ab iguals termes.

Fa dos ó tres dias que l' temps ha experimentat un cambi bastant notable de temperatura, donchs la que hem vingut disfrutant era més apropiada pera l' mes de Mars.

Hem rebut un exemplar de la hermosa memoria de las dots literarias que atresoravan al malaguanyet crítich y eximi escriptor En Joseph Izart (q. a. c. s.), escrita per don Joan Sardá y que fou llegida en l' Ateneo Barcelonés la nit en que s' colocá l' retrato d' Izart en la galería de ateneistas ilustres.

Los consellers d' Instrucció pública designats pera presidir los tribunals pera provehir escolars de 2.000 ó més pessetas son: D. Agustí Sardá, pera escolars superiors de noys; D. Eduart Vincenti, pera párvuls; don Joan de Uña, pera superiors de noyas; y D. Baldomer González, pera escolars elementals de noyas.

Un diputat de la mayoría se proposa presentar en lo Congrés una proposició demanant la reforma d' alguns articles de la ley provincial y entre ells lo que tracta de las dietas dels individuos que componen las comissions permanents.

Així mateix s' ha proposat al Congrés la supressió de la partida que disfrutan, los presidents de las Diputacions provincials, pera gastos de representació.

Se diu que molt prompte arribará al port de la com saben nostres lectors fou apresat pels yankis.

Corre la idea en aquella població de ferli una entusiasmada rebuda ab qual se sembla que han sigut fletadas varias embarcaciones.

Llegim en El Nordeste de la Corunya: «Ab objecte de provehirse de carbó entrá á nostre port l' vapor inglés «Stanvich».

Procedeix de Marsella y Orán. Son capitá digué que entre Tarifa y Algeciras, á mitja nit, li sortí un barco de guerra espanyol, que li feu tres disparos pera que s' detingués, iluminantlo ab un gran projector eléctrich.

Lo «Stanvich» se detingué, y després de reconeixer la nacionalitat del barco y examinats los papers per un oficial del barco espanyol que s' havia destacat en un bot acompanyat de varis mariners, pogué continuar lo viatge lo vapor inglés sens altre contratemps.»

Segons nos participa lo senyor cónsul de la República Argentina á Tarragona lo próxim mes d' Octubre s' inaugurarà á Buenos Aires una Exposició nacional, ab secció especial, fora de concurs, pera l' exhibició de tota classe de máquinas de fabricació estrangera, destinadas á la industria y á la agricultura y de productos de qualsevol naturalesa, dels quals no s' fabrican similars en lo país.

En lo Consulat de referéncis se posará á disposició de qui ho desitji lo corresponent reglament.

En la Administració de Consums d' aquesta ciutat, se recandaren per diferents especies, en lo dia d' ahir, 811'62 pessetas.

Algunas Cambras agricolas acudeixen á las Corts demanant que s' imposi contribució als interessos del paper d' Estat, ab lo mateix gravamen físcat als productos agricolas é industrials.

L' estat de siti.—D' una circular dirigida per lo Capitá general del districte al Governador civil d' aquesta provincia, físcant la interpretació que deu donarse al article sétim del Bando declarant l' estat de siti, copiém los següents párrafos: Continuarán los señores Gobernadores civiles exercint com d' ordinari ses acostumbradas funciones guber-

nativas pera ab lo públich, y en sa virtud, dispondrán lliurement, com avans, de la forza de la guardia civil pera la vigilancia de las vias públicas, trens, teatres y demás sitis de tráñzit y reunió, aixís com pera impedir y disoldre ls grupos tumultuosos ó no autorisats que s' formessin y reprimir si arriba l' cas qualsevol alteració del ordre, sens perjudici de donar oportú coneixement á la autoritat militar de qualsevol incident que tingui alguna importancia, reclamant son aussili si l' han de menester y consultantli tot cas duplós ó que pugui revestir certa gravetat.

Així mateix seguirán autorisat la circulació de telégramas, quin contingut no ofereixi perills pera la conservació del ordre, ó negantla en cas contrari, y continuarán dependint de sa autoritat las publicaciones periódicas y ls incidents ordinaris relatius á la prempsa general, tenint sempre present las prescripcions del Bando.

Lo primer maquinista del trasatlántich «Isla de Mindanao», destrossat en la bahía de Manila, s' anomena nada menos que John Mac-Kinley.

Llegim en «La Opinión» de Barcelona: «Al presentarse ahir en la estació de Fransa d' aquesta capital un amich nostre ab l' objecte de retirar l' equipatge recent arribat de Figueras, se negaren á admetreli com pago del import de 3'50 pessetas un bitllet del Banch d' Espanya de á 25 pessetas, pretestant no tenir obligació d' admetre major cantitat que la efectiva del import del equipatge, lo que extranyá en gran manera al interessat, tota vegada que vegé hi havia en la taquilla plata suficient pera l' cambi de tan insignificant cantitat. Aixó demostra lo poch empenyo que tenen certs empleats de las companyias ferroviarias en comploure al públich, estant á son alcans lo pogerho fer.

De no haver trobat l' interessat un amich en la estació que li prestá las 3'50 pessetas pera l' pago del equipatge, s' hauria vist obligat de prompte á no pogerho recullir en aquell moment».

La fira de bestiar celebrada á Balagner ha estat animadíssima, haventse realisat bonas operacions.

Han arribat á Tortosa varis operaris de la Maquinista Terrestre y Marítima ab objecte d' accelerar la construcció del pont del Estat.

La Direccion general del Tesor públich, que en lo successiu se persegueix com defraudadors á la Hisenda á todas las personas que s' dediquen públicament á l' adjudicació d' objectes per medi de la rifa com també á las que s' efectuan rifas sens la deguda autorisació ó que deixin de satisfacer los correspondents drets y cumplir las demás formalitats legals.

Procedent de Marsella ha arribat á Barcelona lo vapor «Covadonga» ab 5.000 toneladas de carbó mineral, ab destí probablement als barcos de nostra escuadra.

L' anomenat vapor ha fet la travessia únicament en 14 horas.

Lo valor del carbó que s' ha pagat á 27 franchs la tonelada, ascendeix á 135.000 franchs.

Fondejat á Adén lo trassatlántich «Satrústegui» desde l' dia 4, y en la dificultat d' arribar á Manila sens exposarse á caure en poder de la escuadra americana, las familias dels numerosos passatjers que condueix aquell barco opinan que deuria disposarse son regrés á la península.

D. Joseph López Arbizu es lo nou secretari de la Audiencia provincial que vé á substituhir á D. Manuel Gomez.

Lo Capitá general de Barcelona, tenint en compte ls perjudicis que podrian irrogarse á aquella capital y á las classes menesterosas, especialment de la Barceloneta, que tots los estius troban ocupació en los establiments de banys de la «Mar Vella», ha disposat que s' concedeixi l' corresponent permís pera l' emplaçament d' aquells, á pesar de perjudicar ó dificultar lo radi d' acció de las pessas d' artillería de la batería del Astiller.

La autorisació se concedeix mitjantsant la cláusula de que, si las circunstancias ho fan precís, desapareixin dits establiments al primer avis que s' comuniqui á sos amos, á quins aconsellém adoptin un sistema, en las contraccions, pera que en pochi moments puguin donar compliment á las ordres que se ls hi trasmetin en cas necessari.

ESCORIAS THOMAS.—Vegis l' anunci de la quarta plana. Dirigirse á casa Gambús, carrer de Vilá (Bou) 12.

Correspondencia particular de LO SOMATENT

ALEXAR 10 Maig 1898. Senyor Director: Durant la missa major del diumenge passat, lo senyor Rector llegí la circular que 'l senyor Arquebisbe dirigeix als seus feligresos, ab motiu de las criticas circumstancies perque atravesa nostra Espanya. En compliment d' ella, se cantá després del Sant sacrifici la lletania «Lauretana» al objecte d' alcansar per intercessió de la Verge Santíssima lo triomf de nostras armas.

ALMOSTER 19 Maig 1898. Senyor Director: Avuy que estém en lluyta ab una nació que tingé la grosseria de provocarnos sense tindre en compte le injust de las sevas pretensions, es quan la patria necessita més lo concurs y aussili de tots. Per aixó nostres convehins, fermes en sas conviccions, han contribuít al augment de la suscripció nacional pel foment de la Marina y sosteniment de la guerra.

Lo Corresponsal. Nostres pagesos, encare que cansats de sa tasca acudeixen cada vespre al Centre recreatiu per enterarse del curs que segueixen las operacions de guerra, y cada qual comenta las novas á son gust y manera. Ahir caygué una petita pluja que refrescá algun xich lo temps y beneficiá á las plantas lleguminosas, que comensavan ja á sentir los mals efectes de la seca.

Hi ha ratos del dia que en la sala del estudi no s'hi pot viure, dels mals olors que s'hi senten, per vindre lo «retrete» (que es un petit dipòsit en quatre fustas desclayadas) en línea recta del forat de la sala. Lo mestre 's queixa, los noys se queixan y... res. Are que venen las calor, se posa en gran perill la salut dels noys, y per aixó convé que nostra primera autoritat provincial disposi lo convenient per sortir de tan crítich y anómalo estat, Serém escoltats? Aixís ho vol tot lo poble.

SECCIO OFICIAL

Registre civil

dels dias 18 y 19 de Maig de 1898 Naixements Damiá Olicio Abad, de Frederich y Felicia.—Francisca Bruno Sedó, de Joseph y Francisca. Matrimonis Salvador Domenech Balsell, ab Manuela Sans Rocamora.—Eugeni Arbós Salvat, ab María Fortuny Bosch. Defuncions Jaume Martí Ferrán, 28 anys, Hospital Civil.—Llorens Aulesa Baget, 79 anys, Llovera 55.—Cristina Tusquellas Solé, 62 anys, Santa Teresa, 16.—Joseph Piqué de Vall, 13 mesos, Barreras.

SECCIO RELIGIOSA

Sant d' avuy.—Sant Secundino. Sant de demá.—Santa Rita.

SECCIO COMERCIAL

J. Marsans Rof

Representant: JOAQUIM SOCIATS CARRER SANTA ANNA, 28.—REUS

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona á las 4 de la tarde d' ahir:

Table with 3 columns: Location (Interior, Exterior, Amortizable, Fransas, Norts, Exterior París), Price, and Location (Filipinas, Aduanas, Cubas 1886, Cubas 1890, Obs. 6 0/0 Fransa, Obs. 3 0/0). Prices range from 46'95 to 32'50.

GIROS

Paris 89' Londres 48' Se reben ordres de Bolsa pera Barcelona, Madrid y París.

Descompte de cupons, compra y venda al comptat y per compte agé de tota classe de valors, compra de monedas y bitllets de tots los paisos.

BOLSI DE REUS

Cotizacions realitzadas en lo dia d' ahir á Barcelona facilitadas per lo corredor en aquesta ciutat D. Antoni Demestre.

Table with 3 columns: Location (Interior, Exterior, Colonial, Norts, Fransas, Filipinas), Price, and Location (Cubas del 86, Cubas del 90, Aduanas, Oblg. 5 p 0/0 Almansa, Id. 3 p 0/0 Fransa). Prices range from 47'10 to 57'.

PARÍS

Table with 3 columns: Location (Exterior, París), Price, and Location (Norts, Londres). Prices: Exterior 32'31, París 90'.

GIROS

Se reben ordres pera operacions de Bolsa. Compra y venda de tota classe de valors cotizables en Bolsa. Descompte de cupons y compra de monedas d' or de tots los paisos.

Cambis corrents en lo dia d' ahir en aquesta plassa facilitats per los corredors de comers D. Joan Vallés Sureda, D. Joan Lauradó Prats, don Joan Vallés Vallduví y D. Francisco Prius Demestre.

Table with 3 columns: Location (Londres, París, Marsella), Price, and Location (90 dias fetxa, a vista, a 30). Prices: Londres a 90 dias fetxa, París a vista, Marsella a 30.

VALORS LOCALS DINER PAPER. OPER.

Table with 4 columns: ACCIONS, Price, and Location (Gas Reusense, Industrial Harinera, Banch de Reus, Manufacturera de Algodón, C. Reusense de Tranvias, privilegiadas al 5 per cent.). Prices range from 150 to 750.

Moviment del port de Tarragona

Entradas del dia 18

De Cete en un dia v. «Santa Ana», de 89 ts., ab bocoys buyts, consignat als Srs. T. Ramón y C. De Málaga y esc. en 7 dias v. «Martos», de 1.010 ts., ab efectes, consignat á D. Anton Mas. De Bilbao y esc. en 24 dias v. «Barambio» de 525 ts., ab carga general, consignat als Srs. Fills de Benigne Lopez. De Génova y esc. en 11 dias v. such «Italia», de 799 ts., ab tránzit, consignat als Srs. Boada germans.

Despatzadas

Pera Cete v. «Correo de Cartagena», ab ví. Pera Cete y esc. v. «Martos», ab efectes. Pera Gandía llant «San Juan», en lastre. Pera Liverpool y esc. v. «Soto», ab carga general. Pera Barcelona v. «Barambio», ab tránzit. Pera Cete v. «Santa Ana», ab ví. Pera Gothemburg y esc. v. such «Italia», ab carga general. Pera Gandía llant «Santa María», en lastre.

ANUNCIS PARTICULARS

Errors que deuen desvaneixers.

Cap remey, ja sia untura, pegat, ó altre, pot curar ni una sola hernia sisquera. Totas las celebritats medicas, aixís nacionals com extranjeras, están contestes, y ma llarga práctica m' ho ha demostrat, que la curació de las hernias perteneix única y exclusivament al art mecánich, acompanyat dels coneixements anatòmichs suíficients. No deu confarse en las benas ni en los braguers anomenats sense ressorts, ni ferros, ni acers, donchs á aquestos se deu la major part de las defuncions que ecurreixen per hernias estranguladas, en raho á ser insuficients pera contenir las hernias. Molts son los que venen braguers; molt poch los que saben colocalos; raríssims los que coneixen lo que es una hernia.

A LAS MARES

Avans de sacrificar á vostres fills ab una vena, bruta, incómoda y perillosa, consulteu ab vostre metje, ab segu-relat vos dirá que pera la curació de vostres petitets, lo remey mes prompte, segur, net, fácil, cómodo y econó-mich, es lo bragueret de cautchouc ab ressort, testimoniando aixís lo número ja important de criaturas curadas per tal medi, durant lo temps de ma permanéncia en aquesta ciutat.

Tirants Omoplátics pera evitar lo carregament d' espatllas. Falxas hipogástricas pera corretgir la obesitat, dilatació y abultament del ventre.

JOSEPH PUJOL

cirurjá especialista en lo tractament de las hernias ab llarchs anys de práctica en la casa de D. Joseph Clauselles é Barcelona. Establiment «La Cruz Roja». REUS.—PLASSA DE PRIM.—REUS

ULTIMA HORA

Madrid 20. Los ministerials dihen que la escuadra de Cervera no permanexerá molt temps á Santiago de Cuba.

Aquest port careix de condicions pera aprovisionar durant una llarga temporada á una escuadra.

Recomanan al públich que espirin ab calma que 'l bisarre contralmirall desenrotlli 'l seu plan y diu que si s' han necessitat set dias pera anar de la Martinica á Santiago, no seria d'estranyar que trigués altre tant en comensar lo plan d' acció que pensa desenrotllar.

Entre la opinió, sens distingir de colors, se elogia 'l actitud de Cervera y 's diu que burlar la vigilancia del enemich en la forma que ho ha fet, es igual que véncel cara á cara.

Ab referéncia á telégramas particulars de la isla de Cuba, fetxats ahir, s' assegura que dos barcos nort-americanos canonejaren las fortificacions de Guantánamo intentant un desembarch, que impediren retrassant al enemich ab valentia lo canoner «Sandoval» y les forsas de la gnarnició.

Segons noticias de Hong Kong se parla molt de la probabilitat de que Alemania intervingui á Filipinas.

A aquest propòsit s' anuncia lo prompte viatge á Manila de la escuadra que mena lo prímpcep Enrich de Prussia.

Lo govern sab que 'l general Augustí segueix organisant las milicias á Filipinas.

Li consta ademés que 'l capít general del Arxipiéllech te 'l propòsit de repartir fins 'l últim fusell pera expulsar los americans de Filipinas.

Paris 20.

Tots los periódich dedican articles á explicar la arribada de la escuadra espanyola á Santiago y á elegir las grans optituts del seu almirall.

Unánims consideran que 'ls espanyols han guanyat aquesta primera partida naval en aygus americanas, y esperan que 'ls hi será favorable la campanya per la inferioritat táctica y estratéjica dels americans, y la ineptitut manifesta del almirall Sampson.

Altas personalitats del ministeri de Marina deyan aquest matí que las evolucions de la escuadra espanyola á través del Atlántich y en lo mar de las Antillas, posan á son quefe en primera línea entre 'ls elmiralls de nostra época.

Londres.—S' assegura que 'l Govern de la Gran Bretanya ha obtingut á Washington la promesa de que las forsas navals nortamericanas no bombejarán cap població de Canarias.

Servey particular de «Lo Somatent»

Madrid 20, 12:30 matinata.

Confirmantse oficialment escuadra espanyola arribá felisment Santiago de Cuba gran regositj: se creu bon éxit.

Madrid 20, 9 20 nit.

Se diu que 'l embaixador d' Espanya á París León y Castillo negocia d' acort ab lo doctor Betances la presentació del cabecilla Máximo Gómez y Calixte García los quals sembla que están ben disposats á deixar las armas.

L' ex-embaixador d' Espanya á Washington senyor Polo de Bernabé surt demá del Canadá pera Liverpool.

Madrid 20, 9'45 nit.

La premsa inglesa afirma que als yanquis no 'ls es possible enviar reforsos á Filipinas fins d' aquí quatre mesos.

Se creu que la situació del comodoro Dewey será bastant crítica.

Imp. de G. Ferrando.—Plassa de la Constitució.

SERVEY DE TRENS

SORTIDAS:
De Reus á Barcelona
 5:00 m. correo (Per Villanova y Vilafranca) 1.ª, 2.ª y tercera.
 8:56 m. exprés, primera y segunda dimars, dijous y dissabtes, (per Vilanova).
 12:14 t. mercancías, segunda y tercera.
 1:57 t. correo (per Vilanova).
De Barcelona á Reus
 5:25 m. (per Vilafranca).
 9:46 m. (per Vilanova).
 15:58 t. per id.
 7:39 t. exprés (dimars, dijous y dissabtes).

De Reus á Mora
 9:33 m. — 1:04 t. — 3:40 t. — 7:19 y 9:57 nit.

De Mora á Reus
 4:21 m. — 8:00 m. — 12:05 t. — 6:04 t. — 7:36 n.

De Reus á Tarragona
 8:30 m. — 9:47 m. — 2 t. — 7:04 t.

De Tarragona á Reus
 7:30 m. — 12:25 t. — 4:30 t. — 8:20 n.

La Reus á Lleyda
 8:10 m. — 5:23 t.

De Lleyda á Reus
 5:50 m. — 3:50 t.

De Reus á Vimbodí
 1:28 t. cotxes de 2.ª y 3.ª

De Vimbodí á Reus
 9:53 m. cotxes de 2.ª y 3.ª

De Tarragona á Valencia
 9:30 m. y 11:30 n.

De Valencia á Tarragona
 11 m. y 6:30 t.

ADMINISTRACIÓ DE CORREUS-REUS

Horas d' arribada y sortidas de correos

ARRIBADAS	
De Tarragona	8:30 m.

De Barcelona (per Tarragona) 3:30 m.
De id. id. 1:30 t.
De id. id. 1:30 t.
De id. ab la correspondencia extranjera 7:30 t.
(per Picamoixons y descendent de Lleyda) 7:30 t.
De Madrid y Zaragoza 2:30 n.
De Lleyda y Huesca 7:30 n.
 NOTA: Los correos para Filipinas sortiran de Barcelona lo 7 y 21 de Noviembre y 15 y 19 de Diciembre del corrent any. Los de Cuba surten d' aquesta Administració lo 7, 17 y 27 de cada mes, correo ordinari.

Altra.—Deu tenirse present que tots los vapors que conduheixen tropas de refors á Cuba, portant també correo.

SORTIDAS
 Pera Barcelona á las 5:00 m.
 Pera id. á las 2:00 t.
 Pera Tarragona, Valencia y Murcia per S. Vicens 5 m.
 Pera id. id. id. (per idem) á las 2:00 t.
 Pera Tarragona, directe á las 7:00 n.
 Pera Lleyda, Huesca, Manresa, Sabadell, Tarrassa y saslineas á las 8:00 m.
 Pera Madrid, Saragossa, Teruel, provincias vascongadas, Castilla, Galicia, Andalucia y Extremadura á las 4:00 t.
 Los pobles servits per peatons á las 9:00 m.

NOTA: A la correspondencia dirigida á Ternel, Andaluca y Extremadura, que s' deposita en los buxos despés de la sortida del correo de Madrid, se li donará sortida á las 7 de la nit per Tarragona.

Promptuari de la escriptura catalana

METODO SENZILL Y FACIL
 PER FRANCISCO FLOS Y CALCAT
 Preu 6 rals. Se ven en aquesta impremta.

Caramelos Pectorals del metje SALAS

Curan la Bronquitis, Tos, Catarros, etc., netejan de mucositats, el aparato respiratori tan sels prenente un al anarsen á dormir y altre á la matinata, composició inofensiva no conté medicament perillós.
 DIPÓSIT en Reus Farmacia de Serra Arrabal Santa Anna, 80.
 Preu de la capsa 6 rals.

PARA ABONO DE TODAS LAS COSECHAS Y CULTIVOS INDISPENSABLE Y DE EXCELENTE RENDIMIENTOS

EL COMBINADO EMPLEO DE LAS ESCORIAS THOMAS SALES DE STASSFURT

COMO ABONO FOSFATADO **COMO ABONO POTASICO**
GARANTIZADAS PURAS **SOLUBLES AL CITRATO** **SULFATO DE POTASA, CLORURO DE POTASA**
SALES CALCINADAS RICAS EN SULFATO DE POTASA, KAINITA, ETC.
 El más económico, el más eficaz, el más duradero. bajo garantía del Sindicato de ventas de STASSFURT

NITRATO DE SOSA

como abono azoado
 DE GRADUACION GARANTIDA DE 15 1/2 A 16 0/0 AZOE Y DE EFECTOS RAPIDOS Y SEGUROS

DIRIGIRSE PARA PROSPECTOS E INFORMES SOBRE EL EMPLEO

A D. OTTO MEDEM-VALENCIA

La prensa inglesa afirma que se ha conseguido enviar refuerzos á Filipinas á las pocas horas de que se dio noticia de la salida de los vapores de Manila para España. Este hecho demuestra que el comercio de Manila está en un estado de normalidad y que los negocios se van reanunciando con actividad. En consecuencia, se espera que el comercio de Manila siga en un estado de normalidad y que los negocios se van reanunciando con actividad.